

פרשת תצוה

הלפיד שכבה במערה

“אתה רוצה שאדבר גרמנית? אתה לא מתבייש?! אחרי כל הצער והסבל שהם גרמו לעם היהודי-...”
תמה המרואיין בפני המראיין שתהה על קנקנו במלאכת התרגום.

המרואיין שיער שכנראה מדובר באיש שפצעי המלחמה ומחנות ההשמדה חקוקים לרעה בבני משפחתו הקרובים, וניסה לעבור לשפה אחרת בעייתית פחות. ספרדית.

גם כאן התפרץ המרואיין והתמרמר על האינקוויזיציה שגרמו הספרדים לבני עמנו במהלך ההיסטוריה. לאחר מספר דקות הוברר למראיין שלפניו נמצא אדם שהציג עצמו לתפקיד פעיל במשרד תרגום, אך אינו דובר אף שפה מלבד עברית.

“אז למה באת לכאן,?” ניסה המרואיין להבין.

המרואיין חייך: “רק רציתי לומר לכם שאני לא מתאים, אז אל תבנו עלי...”

פרשתנו פותחת בציווי “ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד.” פסוק זה אמנם נכתב עבור הדלקת המנורה בבית המקדש, אך רמז הוא ללימוד התורה שמאירה לכל העולם. רבינו עובדיה ספורנו אף מבהיר נקודה תמוהה במקצת:

בתחילת פרשת תרומה כתבה התורה שבתוך התרומות שנדרשו בני ישראל להביא, היה “שמן למאור”, להדלקת המנורה. מדוע, אם כן, חוזרת התורה וכופלת ציווי זה בשנית ובאריכות? מתרץ הספורנו, שבפרשת תרומה היה זה ציווי למלאכת המשכן בלבד. וכעת צייתה התורה שיביאו שמן כזה להדלקה לדורות עולם.

בעומק דבריו, נמצא רמז נוסף: שמן הזית הזך המאיר לעולם, התורה, אינו יכול להגיע מפעם לפעם, לפי נדבת ליבם של הבריות. התורה היא כחמצן וכסם חיים לעולם ולכן צריכה התורה לכפול: “להעלות נר תמיד!”

מעשה באב עשיר מאוד שהחליט לבדוק את מידת מסירותם של שלושת בניו אליו. שלח מכתבים לבתיהם של ילדיו, בכל מכתב הודיע שהוא מגיע לתקופת-זמן להתארח בביתם.

בביתו של הבן הבכור ביקש האב מהבן לסור עימו לחדר צדדי ושקט. משנכנסו לחדר לחש האב: “ראה בני, אינני יודע מתי אמות ואפטר מן העולם.” הבן הזדעזע, “אבא, אל תגיד ככה...” אבל האב לא התרגש: “אני רוצה לדעת מה תעשה לעילוי נשמתי אחרי שאמות.”

הבן נשם עמוקות, ובקול רועד החל לומר: “אפתח כולל אברכים מצוינים לעילוי נשמתך, אתרום להם בית מדרש עם ספרים רבים, כל ההוצאות יהיו מחשבוני הפרטי, והכל כדי להרבות זכויות עבורך, אבי האהוב.” האב רשם לעצמו בירכתי מוחו להוסיף מספר נקודות זכות לבנו הבכור בצוואתו.

אצל הבן השני חזר התיאור על עצמו בעיקרון זהה. אבל כשהוא הסביר מה תוכניותיו, האב ציין לעצמו שהוא מדי נחפז להתפעל מהראשון. “אני אקים ישיבה ל-300 בחורים מצוינים בסמיכות לקברך, קול

פרשת תצוה

התורה לא ישובת שם יומם וליילה. אקים מוסדות לקירוב לבבות ולעזרה וחסד. ו-ה-כ-ל על שמך."

הבן השלישי היה מסתורי כששמע את בקשת אביו. הוא הושיט לאביו תרמיל וכד מים גדול, ביקשו להצטייד בלפיד ארוך דיו ולצאת אחריו לעובי היער. שם, כך אמר, נמצאת התשובה לשאלה.

האבא שראה שהבן לוקח בעצמו לפיד עבה וצפחת מים, לא חשב שיש צורך שגם הוא יסחב לפיד. הם יצאו לעובי היער, שם נכנסו למערה עמוקה וחשוכה וצעדו בה כשעתיים. לפתע נכבה הלפיד שבידי הבן, והוא ביקש מאביו שידליק את הלפיד שהביא עימו.

האב החל לגמגם... "סמכתי עליך", אמר לבנו. "לא חשבתי שגם אני צריך לדאוג לתאורה." הבן שתק, באין אומר ודברים שלף לפיד חדש מתרמילו, הדליק אותו ופנה לאביו המופתע: בוא, חוזרים לבית. האבא לא ידע את נפשו. "אם הבאת עוד לפיד, מדוע ביקשת שאביא עימי גם אחד? ובכלל, למה אנחנו חוזרים כשעדיין לא ראינו מאומה..."?

הבן חייך: "רק רציתי להראות לך, אבי היקר, שאל תסמוך על אף אחד. אתה עדיין חי, וזה הזמן הטוב ביותר לדאוג לעילוי נשמתך שלך. תלמד עוד פרק משניות, עוד דף גמרא והרם תרומה נוספת לעמלי התורה.

"אם תחכה לאחר פטירתך, ייתכן שכל ההצהרות הנרגשות - יתבררו כהבטחה פוליטית שניתנה לפני הבחירות..."

אחד מארבעת הדברים שחז"ל אמרו שצריכים הם חיזוק בכל יום, ואולי הדבר העיקרי מביניהם, הוא תורה. התורה היא מפת הדרכים שלנו למימוש ייעודנו הרוחני הפרטי בעולם, ואל לנו לסמוך על כך שהחיים לפנינו והזמן ממתין לנו מעבר לפינה.

כל עוד נר החיים דולק (המילה "לפיד" תישמע קצת שלילית כאן...) נתחזק בכל עוז לנצל ללימוד נוסף.